ИЗВЕШТАЈ О ПОДОБНОСТИ ТЕМЕ, КАНДИДАТА И МЕНТОРА ЗА ИЗРАДУ ДОКТОРСКЕ ДИСЕРТАЦИЈЕ

I ПОДАЦИ О КОМИСИЈИ

1. Орган који је именовао Комисију

На основу чланова 36 и 37 Статута Филолошког факултета Универзитета у Београду и члана 65 Закона о високом образовању Наставно-научно веће Филолошког факултета Универзитета у Београду на петој редовној седници одржаној 21. марта 2022. године донело је Одлуку бр. 1012/1, којом смо изабране у Комисију за оцену научне заснованости и одобрење теме за израду докторске дисертације коју је Тијана Гаши пријавила под насловом *Стандарди и компетенције за иницијално образовање и целоживотно усавршавање наставника страних језика у образовном систему Републике Србије.*

2. Састав Комисије

- др Оливера Дурбаба, редовни професор (председник Комисије) за научну област Германистика (Методика наставе немачког језика), датум избора у звање: 7. 12. 2016; запослена на Филолошком факултету Универзитета у Београду

- др Ана Јовановић, ванредни професор (члан Комисије) за научну област Хиспанистика (Шпански језик), датум избора у звање: 21.09.2021; запослена на Филолошком факултету Универзитета у Београду

- др Сандра Мардешић, ванредни професорк (члан Комисије) за научну област Филологија (Романистика), датум избора у звање: 08.12.2021; запослена на Филозофском факултету у Загребу Свеучилишта у Загребу

II БИОГРАФИЈА КАНДИДАТА

Тијана Гаши (рођ. 1993. у Београду) завршила је основне академске студије 2017. године на Катедри за италијанистику Филолошког факултета Универзитета у Београду са просечном оценом 9,60 (девет и 60/100). Новембра и децембра 2015. године похађала је предавања на Универзитету у Напуљу на основу споразума о сарадњи између Универзитета у Београду и L'Università degli Studi di Napoli L'Orientale.

Године 2019. завршила је мастер студије са просечном оценом 10,00 (десет) и одбранила је мастер тезу под насловом "Интеркултурна компетенција у Општим стандардима постигнућа за крај основног образовања" на Филолошком факултету у Београду.

Године 2019. уписала је докторске академске студије на Филолошком факултету у Београду на модулу Језик.

Од јануара 2019. године ангажована је у настави на Италијанском институту за културу у Београду, где предаје на курсевима за адолесценте и одрасле ученике и држи припремну наставу за полагање међународних испита за сертификат CELI.

Од октобра 2019. године запослена је као млади истраживач приправник на Филолошком факултету у Београду. Учествовала је у извођењу наставе на предметима Изборни италијански језика П1 и П2 и Савремени италијански језик Г1 и Г2.

Године 2021. држала је припремну наставу за полагање испита из италијанског језика професорима ангажованим у билингвалној настави у Трећој београдској гимназији на основу споразума између Филолошког факултета у Београду и Треће београдске гимназије.

III БИБЛИОГРАФИЈА КАНДИДАТА
Списак објављених научних и стручних радова

2019. Razvoj interkulturne kompetencije i primena standarda za kraj osnovnog obrazovanja: smernice za nastavu italijanskog jezika. *Anali Filološkog fakulteta, 31, 2,* 241-258.

2019. Interkulturna kompetencija u nastavi stranih jezika - predlog za metode i tehnike u nastavnoj praksi. *Živi jezici: časopis za strane jezike i književnosti, 39, 1, 87-100.*

IV ОЦЕНА ДА ЈЕ КАНДИДАТ ПОДОБАН ДА РАДИ ДИСЕРТАЦИЈУ

На основу увида у биографију и библиографију кандидаткиње, Комисија констатује да мср Тијана Гаши има завршене основне и мастер студије италијанског језика и књижевности, да је на докторским студијама извршеним обавезама стекла услове за пријаву дисертације, да има објављен научни рад из области којом наставља да се бави у предложеној тези. Комисија закључује да Тијана Гаши испуњава све услове за израду докторске дисертације.

V ОЦЕНА ПОДОБНОСТИ ПРЕДЛОЖЕНОГ МЕНТОРА

За ментора је предложена др Катарина Завишин, доцент Филолошког факултета Универзитета у Београду.
Библиографија ментора са најмање пет јединица релевантних за област из које се ради докторска дисертација:

- (са Јовановић, А. & Ранђеловић, Б.) Development of plurilingualism and interculturalism as an objective of project-based L2 learning in Primary School Education. У: Savić, V. & Cekić-Jovanović, O. (Eds.) (2020). *Professional competences for teaching in the 21st century.* Jagodina: Faculty of Education. ISBN 978-86-7604-194-7 DOI: 10.46793/pctja.19.237J UDK: 81`264.3+316.7]:37.02
- (са Јовановић, А. & Ђурић, Љ) (ур.) 2019. *Рано и почетно учење страних језика у формалном образовању.* Филолошка истраживања данас, том IX, главни и одговорни уредник Јулијана Вучо. Београд: Филолошки факултет. / Ana Jovanović, Katarina Zavišin, Ljiljana Đurić (eds). 2019. *Early and Beginners' Foreign Language Learning in Formal Education*. Editor-in-chief of the series Julijana Vučo. Belgrade: Faculty of Philology. ISBN 978-86-6153-533-8

- (са Јовановић, А. & Ђурић, Љ) 2019. Рано учење страних језика у формалном образовању Србије: историјски осврт и изазови савремене наставе. У: *Филолошка истраживања данас IX: Рано и почетно учење страних језика у формалном образовању*, 33–44. Београд: Филолошки факултет. ISBN 978-86-6153-533-8 UDC 371.3::811-028.31
- *Настава на страном језику-предлог модела курса за усавршавање наставника у CLIL контексту.* У:Половина, В (ур.) Анали Филилошког факултета. Филолошки факултет Универзитета у Београд: Београд стр.165-181, ISSN 0522-8468
- *Завршни испит за страни језик на крају средњошколског образовања у двојезичној (CLIL) настави: предлог модела за образовни систем Републике Србије.* У:Половина, В (ур.) Филолошки факултет Универзитета у Београд: Београд, стр.67-82, ISSN 0522-8468
- (са Вучо, Ј.) *Dalle raccomandazioni alla realtà: plurilinguismo e pluriculturalismo a scuola?,*у: Bruno C., Casini S., Gallina F., Siebetcheu R. (ур.), Plurilinguismo/Sintassi. Atti del XLVI Congresso Internazionale di Studi della Società di Linguistica Italiana (SLI), Roma, Bulzoni editore, стр. 99-110, ISBN 978-88-7870-981-2
- *Предности двојезичне CLIL наставе - могуће смернице за наставу страног језика у традиционалном контексту?* У: Језици и културе у времену и простору III, (ур.) Гудурић,С & Стефановић М, тематски зборник, Универзитет у Новом Саду, Филозофски факултет, Нови Сад: Сајнос, стр. 681-689,811.1 (082), 821.09 (082), 008 (082)ISBN 978-86-6065-282-1COBISS.SR-ID 293413127
- *L'insegnamento dell'italiano nel contesto CLIL e nel contesto tradizionale: riflessioni sulla competenza linguistica degli studenti dei due ambiti.* У: Милинковић, С. & Самарџић, М. (ур.) Italica belgradensia. Часопис Катедре за италијанистику Београд: Филолошки факултет, стр.261-275, ISBN 371.3::811.131.1(497.11);YU ISSN 0353-4766
- Билингвална настава из перспективе језичке политике и планирања: смернице за пројекат билингвалне наставе на италијанском и српском језику у средњим школама. *Иновације у настави*, XXV, 2012/13, YU ISSN 0352-2334 UDC 370.8, стр. 64 – 75. Београд: Учитељски факултет
- Практична примењивост теоријских оквира методике наставе у академском образовању наставника италијанског језика: студија случаја, У: Ј. Вучо, Б. Милатовић, (прир.), *Ставови промјена – промјена ставова*. Универзитет Црне Горе, Филозофски факултет, Никшић. ISBN 978-86-7798-059-7, стр. 198 – 207.

Комисија сматра да др Катарина Завишин испуњава све услове за ментора ове докторске дисертације, јер је објавила већи број радова из области глотодидактике, примењене лингвистике (образовна лингвистика, наставе страних језика, едукације и усавршавање наставника страних језика, стандарда и компетенције за иницијално образовање и целоживотно усавршавање наставника страних језика) и социолингвистике (језичке образовне политике).

VI ОЦЕНА О ПОДОБНОСТИ ТЕМЕ

1. Оцена формулације наслова тезе

С обзиром да су предмет истраживања докторске тезе Тијане Гаши стандарди и компетенције наставника дефинисани националном регулативном образовном политиком и европским документима у вези са иницијалним образовањем и целоживотним усавршавањем наставника страних језика, док је циљ дефинисање смерница за употпуњавање оквира неопходних компетенција за професију наставника дескрипторима који се тичу наставника страних језика у образовном систему Републике Србије, Комисија констатује да предложени наслов потпуно одговара теми дисертације.

Комисија закључује да је предложени наслов тезе *Стандарди и компетенције за иницијално образовање и целоживотно усавршавање наставника страних језика у образовном систему Републике Србије* прикладан и да добро репрезентује суштину теме дисертационог истраживања.

2. Оцена предмета истраживања

Предмет истраживања докторске дисертације Тијане Гаши јесу стандарди и компетенције наставника дефинисани националном регулативном образовном политиком и европским документима у вези са иницијалним образовањем и целоживотним усавршавањем наставника страних језика, док је циљ дефинисање смерница за употпуњавање оквира неопходних компетенција за професију наставника дескрипторима који се тичу посебно наставника страних језика у образовном систему Републике Србије. Кандидаткиња сврсисходно објашњава да се образовање наставника може поделити на иницијално образовање и целоживотно усавршавање, те да се услед све веће професионализације наставничког позива јавила потреба за креирањем стандарда компетенција наставника као једног од гаранта успешности и квалитета образовања (Burns & Richards, 2009: 2). Такође, с правом истиче да је чланом 10 Закона о основама система образовања и васпитања Републике Србије прописана је неопходност стандарда, међу којима и стандарда компетенција наставника, васпитача и стручних сарадника, као норме на основу које се врши процена квалитета образовног система (Сл. гласник, 2017-2021).
Кандидаткиња наводи да су постојећи званични национални документи који пружају увид у неопходне компетенције за позив наставника *Правилник о стандардима компетенција за професију наставника и њиховог професионалног развоја* (Сл. гласник, 2011) и *Правилник о сталном стручном усавршавању и напредовању у звања наставника, васпитача и стручних сарадника* (Сл. гласник, 2021), те да важећа законска регулатива налаже да наставник мора бити лице које је стекло образовање на студијама другог степена (члан 140), а да је притом остварило најмање 30 бодова из психолошких, педагошких и методичких дисциплина (члан 142; Сл. гласник, 2017-

2021). Са друге стране, кандидаткиња с правом истиче да наставнички мастер програми на универзитетима обухватају разнолике предмете који не гарантују равноправну расподелу знања из психолошких, педагошких и методичких области. Стога ће истраживање пружити приказ и критичку анализу понуде универзитета у Републици Србији за образовање наставника страних језика у односу на дати законски оквир.

Научно истраживање колегинице Гаши усмерено је и на европску језичку образовну политику анализом докумената Савета Европе и Европског центра за модерне језике који се баве образовањем наставника језика са циљем поређења са домаћом и регионалном језичком политиком. Други циљ поменуте анализе је издвајање дескриптора компетенција наставника страног језика који су кључни за њихово образовање и професионални развој. Напослетку, у својој дисертацији кандидаткиња ће испитати и могућности њихове имплементације у стандарде који би се односили посебно на категорију наставе страних језика.

Поред анализе докумената и прописа, у раду ће бити представљен и актуелни контекст у којем наставници страних језика раде у школама. С тим у вези фокус рада ће бити усмерен на образовање наставника најзаступљенијих школских страних језика у Републици Србији (енглеског, француског, немачког, руског, италијанског и шпанског). У истраживачком делу рада кандидаткиња ће анализирати искуства, мишљење и ставове наставника укључених у наставу страних језика у примарном и секундарном образовном циклусу, као и предавача који учествују у обуци будућих наставника.

На основу свега наведеног Комисија закључује да предложен предмет истраживања својом актуелношћу и значајем у области теме дисертације.

3. Библиографија прелиминарних истраживања

Тијана Гаши је приложила прелиминарни списак стручне литературе, прописа и правилника који ће бити предмет њеног истраживања. Сва наведена литература у вези је с различитим суштинским и додирним аспектима њене докторске дисертације:

Barahona D., M. A. (2014). Exploring the curriculum of second language teacher education (SLTE) in Chile: A Case Study. *Perspectiva Educacional. Formación de Profesores, Junio 2014, Vol. 53(2),* 45-67

Barduhn, S. & Johnson, J. (2009). Certification and Professional Qualifications in Burns, A. and Richards, J. C. *The Cambridge Guide to Second Language Teacher Education.* Cambridge: Cambridge University Press, 59-65

Bartels, N. (2009). Knowledge About Language in Burns, A. and Richards, J. C. *The Cambridge Guide to Second Language Teacher Education.* Cambridge: Cambridge University Press.

Batarelo, I. (2007). Obrazovanje nastavnika za poučavanje temeljeno na kompetencijama. U Previšić, V., Šoljan, N.N. i Hrvatić, N. (ur.) *Pedagogija: prema cjeloživotnom obrazovanju i društvu znanja* (str. 16-27).
Zagreb: Hrvatsko pedagogijsko društvo.

Bedeković, V. (2011). Interkulturalna kompetencija cjeloţivotnog obrazovanja nastavnika. *Pedagogijska istraživanja*, 8 (1), 139-152.

Bleichenbacher, L., Goullier, F. et al. (2019). *Teacher competences for languages in education. Conclusions of the project*. Graz: European Centre for Modern Languages

Brookfield, S. D. (2017). *Becoming a Critically Reflective Teacher. Second Edition.* San Francisco: Jossey-Bass.

Bodrič, R. (2021). *Aspekti obrazovanja i osposobljavanja budućih nastavnika engleskog jezika.* Novi Sad: Filozofski fakultet Novi Sad.

Buchberger, F., Campos, B. P., Kallos, D. et al. (2000). *Green Paper on Teacher Education in Europe. High Quality Teacher Education for High Quality Education and Training.* Thematic Network on Teacher Education in Europe. preuzeto sa: http://www.cep.edu.rs/sites/default/files/greenpaper.pdf

Burns, A. and Richards, J. C. (2009). *The Cambridge Guide to Second Language Teacher Education.* Cambridge: Cambridge University Press

Burton, J. (2009). Reflective Practice in Burns, A. and Richards, J. C. *The Cambridge Guide to Second Language Teacher Education* (pp. 298-308). Cambridge: Cambridge University Press

Cheng, Y. C. (2001). Teacher effectiveness in the new century: Research for development and practice. In Cheng, Y.C., Mok, M. M. C. et al (Eds.), *Teacher effectiveness and teacher development: Towards a new knowledge base* (pp. 27–56). Hong Kong and The Netherlands: The Hong Kong Institute of Education and Kluwer Academic Publishers.

Cindrić, I., Andraka, M. & Bilić-Štefan, M. (2013). The Student-Teachers' Perspectives on the Significance and Acquisition of Teaching Competences. *Croatian Journal of Education, Vol. 16, No. 1/2014I,* pp. 11-42.

Cindrić, I., Andraka, M. & Bilić-Štefan, M. (2015).Raising Students' Awareness of Teaching Competences by Means of the European Portfolio for Student Teachers of Languages. *Croatian Journal of Education, Vol. 17, Sp. Ed. No. 2/2015,* pp. 117-136.

Commission of the European Union (2002). *Promoting Language Learning and Linguistic Diversity - Consultation.* Brussels: European Union.

Council of Europe. (2021). *Common European Framework of Reference for Languages: Learning, Teaching, Assessment.*https://rm.coe.int/common-european-framework-of-reference-for-languages-learning-teaching/16809ea0d4

EAQUALS. (2006). The Eaquals Framework for Language Teacher Training & Development. London: Eaquals. preuzeto sa: https://www.eaquals.org/our-expertise/teacher-development/the-eaquals-framework-for-teacher-training-and-development/

Filipović, J. (2018). *Moć reči - Ogledi iz kritičke sociolingvistike.* Beograd: Zadužbina Andrejević.

Freeman, D. (1991). Three views to teachers' knowledge. Whitstable, UK: International Association of Teachers of English as a Foreign Language (IATEFL).

Freeman, D. (2020). Arguing for a knowledge-base in language teacher education, then (1998) and now (2018). *Language Teaching Research, 24(1)*, 5–16.

Gruden, U. (2009). (Ne)formalno obrazovanje nastavnika na Filozofskom fakultetu Sveučilišta u Ljubljani. U: Matejević, U. M. i Žiljak, T. [ur.] *Neformalno obrazovanje i informalno učenje odraslih* (str. 151-163). Zagreb: Hrvatsko andragoško društvo.

Hawkins, M, & Norton, B. (2009) Critical Language Teacher Education in Burns, A. and Richards, J. C. *The Cambridge Guide to Second Language Teacher Education* (pp. 30-39). Cambridge: Cambridge University Press,

Hüttner, J. I., Reichl, S., & Schiftner, B. (2012). Introduction. In J. I. Hüttner, B. Mehlmauer-Larcher, S. Reichl & B. Schiftner (Eds.), *Theory and practice in EFL teacher education: bridging the gap* (pp. viii-xix). Bristol, UK: Multilingual Matters.

Johnson, K. E. (2006). The sociocultural turn and its challenges for second language teacher education. *TESOL Quarterly*, 40(1), 235-257.

Johnson, K. E. (2009) Second Language Teacher Education; A Sociocultural Perspective. New York: Routledge.

Jovanović, A. & Filipović, J. (2013). Spanish Education Programs and Community Engagement. *Hispania, June 2013, Vol- 96, No. 2,* pp- 283-294.

Katz, A. & Snow, M. A. (2009) Standards and Second Language Teacher Education in Burns, A. and Richards, J. C. *The Cambridge Guide to Second Language Teacher Education* (pp. 66-76). Cambridge: Cambridge University Press.

Kelly, M. & Grenfell, M. (2004). *European Profile for Language Teacher Education - A Frame of Reference*. Southampton. UK: University of Southampton.

Kincheloe, J. L. & Weil, D. (2001). *Standards and Schooling in the United States,Volume I.* Santa Barbara: ABC CLIO.

Kumaravadivelu, B. (2012). *Language teacher education for a global society: a modular model for knowing, analyzing, recognizing, doing, and seeing*. New York: Routledge.

Manić, D. (2016). Evaluacija projektnih zadataka u integrisanom učenju stranog jezika i sadržaja (doktorska disertacija). Univerzitet u Beogradu, Filološki fakultet, Beograd.

Mardešić, S. (2016). Autovalutazione - applicazione della riflessione nella formazione degli insegnanti. In Nikodinovska, R. (Ed.) *Assessment in Foreign Language & Literature Teaching* (pp. 321-336). Skopje: Ss. Cyril and Methodius University in Skopje, Blaže Koneski Faculty of Philology

Marković, Lj. & Vučo, J. (2016). Academic Education of Future Foreign Language Teachers in Multilingual European Context. Experience of the University of Belgrade. *The Journal of*

International Civilization Studies Uluslararası Medeniyet Çalışmaları Dergisi, Volume I, Issue II, 151-156.

Mattsson, M., Eilertsen, T. V., & Rorrison, D. (2011). A Practicum turn in teacher education. Rotterdam: Sense.

Mihaljević Đigunović, J. i Zergollern-Miletić, L. (2003). Što, kako i kada u obrazovanju budućih nastavnika stranih jezika. *Metodika, 6,* 77-90.

Mihaljević Đigunović, J. i Mardešić, S. (2009). Kompetencije nastavnika stranih jezika između politike i stvarnosti. U: Granić, J. (ur.) *Jezična politika i jezična stvarnost* (str. 318-327). Zagreb: Hrvatsko društvo za primenjenu lingvistiku.

Miller, J. (2009). Teacher identity. in Burns, A. and Richards, J. C. *The Cambridge Guide to Second Language Teacher Education* (pp. 172-181). Cambridge: Cambridge University Press.

Mušura, G. (2019). Sticanje interkulturne komunikativne kompetencije u nastavi italijanskog jezika kao stranog u osnovnoj školi (doktorska disertacija). Univerzitet u Beogradu, Filološki fakultet, Beograd.

National Research Council. (1999). Testing, teaching, and learning. Washington, D.C.: National Academy Press.

Newby, D., Allan, R. et al. (2007). *European Portfolio for Student Teachers of Languages. A Reflection Tool for Language Teacher Education*. Strasbourg/Graz: Council of Europe Publishing, http://epostl2.ecml.at.

Norton, B. (2005). Towards a model of critical language teacher education. *Language Issues*, 17(1), 12-17.

Ohanian, S. (1999). One size fits few: The folly of educational standards. Portsmouth, NH: Heinemann.

Reagan, T. G. & Osborn, T. A. (2008). *The Foreign Language Educator in Society. Toward a Critical Pedagogy.* Mahwah, NJ: Taylor & Francis

Savet Evrope (2020). Referentni okvir kompetencija za demokratsku kulturu. preuzeto sa: https://rm.coe.int/rfcdc-serbian-vol1/1680a209a2

Shulman, L. (1987). Knowledge and Teaching: Foundations of the New Reform. *Harvard Educational Review*, 57(1), 1-23.

Službeni glasnik RS. (2011). Pravilnik o standardima kompetencija za profesiju nastavnika i njihovog profesionalnog razvoja. Sl. glasnik RS - Prosvetni glasnik", br. 5/2011, preuzeto sa: https://www.mpn.gov.rs/wp-content/uploads/2015/08/Правилник-о-стандардима-компетенција-за-професију-наставника-и-њиховог-професионалног-развоја.pdf

Službeni glasnik. (2017a). Pravilnik o opštim standardima postignuća za kraj osnovnog obrazovanja za strani jezik. Službeni glasnik RS, br. 78/2017.

Službeni glasnik. (2017b). Pravilnik o nacionalnom okviru obrazovanja i vaspitanja, Službeni glasnik RS, br. 98/2017, preuzeto sa: http://demo.paragraf.rs/demo/combined/Old/t/t2017_11/t11_0033.htm

Službeni glasnik. (2017c). Pravilnik o stalnom stručnom usavršavanju i napredovanju u zvanja nastavnika, vaspitača i stručnih saradnika, Službeni glasnik RS, br. 8/2017, preuzeto sa: https://zuov-katalog.rs/manual/pravilnik.pdf

Službeni glasnik. (2017–2021). Zakon o osnovama sistema obrazovanja i vaspitanja. Pravno informacioni sistem Republike Srbije, Službeni glasnik 88/2017-3, 27/2018-3, 27/2018-22, 10/2019-5, 6/2020-20, 129/2021-9. https://www.pravno-informacioni-sistem.rs/SlGlasnikPortal/eli/rep/sgrs/skupstina/zakon/2017/88/1/reg

Službeni glasnik. (2021). Pravilnik o stalnom stručnom usavršavanju i napredovanju u zvanju nastavnika, vaspitača i stručnih saradnika. Službeni glasnik 109/2021. https://zuov.gov.rs/preuzimanje/504/pravilnici-i-zakoni/552487/pravilnik-o-stalnom-strucnom-usavrsavanju-i-napredovanju-u-zvanja-nastavnika-vaspitaca-i-strucnih-saradnika.pdf

Spasenović, V. (2019). *Obrazovna politika. Globalni i lokalni procesi.* Beograd: Institut za pedagogiju i andragogiju Filozofskog fakulteta Univerziteta u Beogradu.

Stančić, M., Jovanović, O. i Simić, N. (2013). Perspektive o nastavni budućih nastavnika: U šta veruju, čemu bi težili i šta bi radili u nastavi. *Andragoške studije, broj 1, maj 2013, str. 131-146.*

Šumonja Nikolić, S. (2020). Motivacija nastavnika stranog jezika za rad i stručno usavršavanje u srednjoškolskom obrazovanju (doktorska disertacija). Univerzitet u Beogradu, Filološki fakultet, Beograd.

Šuvakovič, A. (2015). Nastava italijanskog jezika kao drugog stranog jezika u ranom uzrastu (doktorska disertacija). Univerzitet u Beogradu, Filološki fakultet, Beograd.

Savić, V. & Cekić-Jovanović, O. (2020). *Professional competences for teaching in the 21st century*, *Vol 24, Sp. Ed.,* Jagodina: Faculty of Education, University of Kragujevac.

Vičević Ivanović, S., Patekar, J. & Košuta, N. Do study programs in Croatia Prepare Future Foreign Language Teachers to Work with Young Learners?. *Croatian Journal of Education. Vol. 21, No 1/2019*, pp. 307-344.

Vidović, V. V. (2005). Cjeloživotno obrazovanje učitelja i nastavnika: višestruke perspektive. Zagreb: Institut za društvena istraživanja u Zagrebu. Preuzeto sa: http://idiprints.knjiznica.idi.hr/636/1/Cjelo%C5%BEivotno%20obrazovanje%20u%C4%8Ditelja%20i%20nastavnika.pdf

Višacki, J. (2016). Kurikularni okvir za nastavu stranij jezika u predškolskom uzrastu u Srbiji (doktorska disertacija). Univerzitet u Beogradu, Filološki fakultet, Beograd.

Vučo, J. (2018). *Obrazovanje budućih nastavnika stranih jezika.* Filološki fakultet, Univerzitet u Beogradu. https://dokumen.tips/documents/julijana-vuco-obrazovanje-buducih-nastavnika-stranih-jezika.html

Vukotić, D. (2018) Cjeloživotno obrazovanje nastavnika stranih jezika u formalnim obrazovnim sistemima (doktorska disertacija). Univerzitet u Beogradu, Filološki fakultet, Beograd.

Wallace, M. J. (1991). Training foreign language teachers: A reflective approach. New York: Cambridge University Press.

Žerajić, A. S. (2018). Efekti promena kurikuluma i njihov uticaj na razvoj receptivnih jezičkih veština u nastavi nemačkog jezika u osnovnim školama Republike Srbije (doktorska disertacija). Univerzitet u Beogradu, Filološki fakultet, Beograd.

Дурбаба, О. (2011). Језичка политика. Модели образовања и континуираног стручног усавршавања наставника страних језика. Механизми развоја, осигурања и контроле квалитета образовања. У О. Дурбаба (Ур.) *Теорија и пракса учења и наставе страних језика* (стр. 226-228). Београд: Завод за уџбенике.

Дурбаба, О. (2018). О образовању наставника страних језика у Републици Србији. У Ј. Филиповић и Ј. Вучо (Ур.) *Језици образовања* (стр. 55-80). Београд: Филолошки факултет Универзитета у Београду.

Ђурић, Љ. (2018). Страни језици у језичкој образовној политици Србије: динамика промена у периоду од 2000. до 2016. године. У: Ј. Филиповић и Ј. Вучо (Ур.) *Језици образовања* (стр. 15-32). Београд: Филолошки факултет Универзитета у Београду.

Живковић, П. (2012). Професионални идентитет наставника и самопроцена квалитета рада. *Иновације у настави, XXVI, 2013/3, стр. 148-150*

Јовановић, А. и Пејовић, А. (2012). Континуирано образовање наставника страног језика: потребе и изазови. У: Гудурић, С. (ур.) *Језици и културе у времену и простору* (стр. 407-416). Нови Сад: Филозофски факултет.

Овесни, К. и Радовић, В. (2015). Увођење наставника-приправника у рад школе. У: Дубљанин, С., Митровић, М. и Орловић, В. *Педагошки допринос унапређивању подучавања и учења., зборник радова.* Београд: Филозофски факултет Универзитета у Београду.

Раичевић, В. и Влајковић-Бојић, В. (2017). *Подсетник за наставнике страних језика.* Београд: ЗУОВ.

Службени гласник РС (2019). Правилник о стандардим и поступку за акредитацију студијских програма. "Службени гласник РС", бр. 13 од 28. фебруара 2019, 1 од 11. јануара 2021, 19 од 5. марта 2021. преузето са: http://www.pravno-informacioni-sistem.rs/SlGlasnikPortal/eli/rep/sgrs/drugidrzavniorganiorganizacije/pravilnik/2019/13/7/reg

Филиповић, Ј. и Дурбаба, О. (2014). Језици у образовању и језичке образовне политике. Београд: Филолошки факултет Универзитета у Београду.

Филиповић, Ј. (2018). Језичка политика и планирање и језичко предводништво: образовање за 21. век. У: Ј. Филиповић и Ј. Вучо (Ур.) *Језици образовања* (стр. 15-32). Београд: Филолошки факултет Универзитета у Београду.

4. Циљеви истраживања, хипотезе и очекивани резултати

Колегиница Гаши је издвојила четири циља истраживања своје докторске тезе и детаљно их објаснила. Први циљ истраживања односи се на анализу и унапређење стандарда компетенција за професију наставника и дефинисање смерница за стандарде компетенција наставника страних језика који би послужио као јединствени документ за креирање универзитетских курикулума и програма усавршавања наставника страних језика. Други циљ је анализа постојећих законских оквира за образовање наставника, односно докумената Министарства просвете, науке и технолошког развоја, Националног просветног савета и институција попут Завода за унапређивање образовања и васпитања и Завода за вредновање квалитета образовања и васпитања. Посебан фокус кандидаткиног истраживања биће стављен на *Стандарде компетенција за професију наставника и њиховог професионалног развоја* како би се стекао увид у тренутно стање језичке образовне политике и планирања на овом пољу и размотриле могућности за њихову допуну. Трећи циљ је анализа различитих модела образовања наставника и универзитетских модула за образовање наставника страних језика на факултетима на територији Републике Србије. Четврти циљ представља поређење европске, регионалне и националне језичке образовне политике за образовање наставника језика како би се дефинисале евентуалне додатне неопходне наставничке компетенције. У фокусу поменуте анализе биће документи Савета Европе, односно Европског центра за модерне језике, који садрже дескрипторе за компетенције наставника страних језика.

Истраживачки део тезе састоји се из тестирања, анкете и фокус група. Тест за студенте мастер студија наставничких профила и наставнике страних језика запослених у примарном и секундарном циклусу образовања садржаће самоевалуацију компетенција и тест процене знања из специфичних предметних компетенција, односно наставе страних језика. Циљ тестирања је стицање увида у степен развијености наставничких компетенција у различитим фазама професионалног развоја.

Следећи део истраживања односи се на анализу резултата упитника за наставнике страних језика који ће се састојати из три сегмента: скале процене ставова везаних за наставничке компетенције, отворених и затворених питања везаних за иницијално образовање и затворених питања везаних за начине рада у учионици. Испитаници ће бити наставници страних језика у основним и средњим школама у Републици Србији, који ће оценити различите аспекте свог иницијалног образовања, праксе и професионалног развоја. Овим делом истраживачког рада кандидаткиња ће потврдити следеће хипотезе:

1. Будући да су Стандарди компетенција наставника прописани 2011. године, кандидаткињина хипотеза је да већина наставника током иницијалног образовања није имала прилике да се упозна са свим неопходним знањима, вештинама и ставовима за професију наставника, као ни са поступком самовредновања и планирања сопственог стручног усавршавања и професионалног развоја.
2. С обзиром на то да ће наставници поредити обуку за наставнички позив током студија са искуствима из праксе, следећа претпоставка је да су наставници страних језика приликом иницијалног образовања имали потребу за јасније дефинисаним наставничким компетенцијама, као и да нису имали могућности да у довољној мери развију компетенције за поучавање и рад у учионици.

3. Кандидаткиња претпоставља да ће наставници у процени најважнијих компетенција за почетак рада у школи и професионално напредовање издвојити компетенције везане за наставну област, односно страни језик, као и компетенције за поучавање и учење.
4. Узевши у обзир недовољну засупљеност или потпуни недостатак методичке праксе у школи на појединим универзитетским модулима за образовање наставника, кандидаткиња претпоставља да су наставници страних језика имали потребу за додатним хоспитовањем у школама вежбаоницама.
5. Последња претпоставка односи се на то да ће наставници указати на неопходност састављања јединственог документа који би се бавио искључиво компетенцијама наставника страних језика.

Напослетку, истраживање ће обухватити и фокус групе са студентима мастер студија, односно будућим наставницима страног језика, потом са наставницима ангажованим у настави страних језика на примарном и секундарном нивоу учења, а на крају и са предавачима који учествују у образовању будућих наставника страних језика. Циљ дискусије са студентима на наставничким модулима јесте да се издвоји њихово виђење стечене обуке и очекивања од праксе. Поред тога, Тијана Гаши посебно истиче да је циљ фокус група са предавачима анализа хипотеза, резултата анкете и изазова наставничког позива са становишта самих наставника као и едукатора који се баве њиховим иницијалним образовањем како би се унапредило образовање и усавршавање наставника страних језика у образовном систему Републике Србије.

5. План рада

У првом делу рада колегиница Гаши ће размотрити теоријске поставке везане за језичке образовне политике на националном и европском нивоу. Потом ће дефинисати стандарде компетенција наставника и њихову улогу и место у настави како би увидела на који начин њихово постојање гарантује квалитет образовања. Поред тога, анализираће појмове наставничких компетенција, иницијалног образовања и целоживотног учења и усавршавања.

У другом делу рада биће приказана регулаторна образовна политика у Републици Србији, као и улога Министарства просвете, Националног просветног савета, универзитета и институција попут Завода за унапређивање образовања и васпитања и Завода за вредновање квалитета образовања и васпитања у дефинисању стандарда и процени квалитета образовања. Такође, биће издвојен законски оквир који се тиче образовања и усавршавања наставника на основу Закона о основама система образовања и васпитања, Правилника о сталном стручном усавршавању и напредовању у звања наставника, васпитача и стручног сарадника и Правилника о стандардима и поступку за акредитацију високошколских установа и студијских програма. (Сл. гласник 2011, Сл. гласник 2017с, Сл. гласник 2017-2021).

У трећем делу рада Тијана Гаши ће анализирати наставничке компетенције у постојећим релевантним документима у Републици Србији попут Правилника о стандардима компетенција за професију наставника и њиховог професионалног развоја (Сл. гласник, 2011) и Подсетника за наставнике страних језика (Раичевић и Влајковић-Бојић, 2017). Потом ће приказати моделе образовања наставника и универзитетских понуда за образовање будућих наставника страних језика на територији Републике Србије.

У четвртом делу биће описана језичка образовна политика у региону и Европи и приказане неопходне компетенције наставника путем анализе докумената Савета Европе, односно Европског центра за модерне језике попут Teacher competences for languages in education (Bleichenbacher, Goullier et al., 2019), European Profile for Language Teacher Education - A Frame of Reference (Kelly & Grenfell, 2004), European Portfolio for Student Teachers of Languages (Newby, Allan et al., 2007) и сл.

У петом делу рада колегиница Гаши ће представити резултате настале на основу анализе података прикупљених методама тестирања, анкете и фокус групним интервјуом са студентима мастер студија на наставничким модулима, наставницима страних језика и едукаторима будућих наставника страних језика.

У последњем делу рада биће понуђене смернице за стандарде компетенција наставника страног језика на основу анализираних докумената и потенцијална решења за изазове у образовању и усавршавању наставника страних језика.

6. Методе истраживања

Будући да ће се у истраживању користити тестови са табелама за самоевалуацију компетенција наставника и тест општег знања из области глотодидактике, Тијана Гаши ће поредити резултате самовредновања са оствареним резултатом на тесту, као и одговоре на различитим нивоима професионалног развоја (од компетенција будућих наставника до компетенција искусних наставника). За самовредновање користиће следеће инструменте: Упитник за самопроцену компетенција Завода за унапређивање образовања и васпитања, European Portfolio for Student Teacher of Languages (Newby, Allan et al., 2007) и e-GRID (електронска верзија инструмента састављена на основу документа EAQUALS, 2006). За тестирање биће састављен тест општег знања на основу прегледа савремених глотодидактичких истраживања, који ће омогућити да се идентификују кључне теме, знања, вештине и ставови наставника страних језика.

За потребе анкете за наставнике страних језика запослених у основним и средњим школама у Републици Србији биће састављен оригиналан упитник на основу опсежне анализе релеватне литературе. Након уводног дела упитника који садржи отворена и затворена питања са вишеструким избором која се односе на демографске карактеристике попут узраста, пола, образовања, запослења и година радног искуства, следи сегмент у којем ће бити испитани ставови везани за наставничке компетенције путем скале процене. Други део упитника састоји се од отворених и затворених питања везаних за искуства из иницијалног образовања и за могућности и квалитет професионалног развоја наставника страних језика, док трећи део садржи питања затвореног типа везана за наставну праксу у учионици. Резултати добијени квантитативном и квалитативном анализом података треба да укажу на однос између компетенција стечених иницијалним образовањем и неопходних компетенција за наставну праксу, потом на потребе и очекивања испитаника у вези са развојем наставничких компетенција, на поређење начина рада у учионици и препоручене праксе савремене наставе језика, као и на степен корелације између демографских карактеристика испитаника и њихових ставова везаних за различите наставничке компетенције.

Ради употпуњења резултата тестирања и анкете, последњи део емпиријског истраживања односиће се на дискусије путем фокус група са студентима мастер

студија који се образују на профилима за наставнике страних језика на универзитетима Републике Србије, потом са наставницима страних језика запосленим у примарном и секундарном образовном циклусу и са универзитетским професорима, односно едукаторима будућих наставника страних језика. Резултати тестирања и анкета послужиће као полазиште за одређивање тема, питања и потпитања за дискусије. Приликом анализе ставова студената, наставника и едукатора изнетих у фокус групама, колегиница Гаши ће поредити изазове у различитим развојним фазама наставничке професије и представићемо пресек тренутног стања наставничког позива са сва три становишта

VII ЗАКЉУЧАК СА ОБРАЗЛОЖЕНОМ ОЦЕНОМ О ПОДОБНОСТИ ТЕМЕ И КАНДИДАТА

На основу наведених података Комисија констатује да је мср Тијана Гаши подобна за израду докторске дисертације.
На основу онога што је у пријави наведено о постављеним циљевима, хипотезама, методу рада и очекиваним резултатима Комисија констатује да је предложена тема *Стандарди и компетенције за иницијално образовање и целоживотно усавршавање наставника страних језика у образовном систему Републике Србије* подобна за израду докторске дисертације.

На основу наведених података о предложеном ментору Комисија констатује да је др Катарина Завишин подобна за ментора предложене докторске дисертације.
Комисија предлаже Наставно-научном већу Филолошког факултета Универзитета у Београду да прихвати позитивне оцене о подобности колегинице мср Тијане Гаши и предложене теме докторске дисертације *Стандарди и компетенције за иницијално образовање и целоживотно усавршавање наставника страних језика у образовном систему Републике Србије,* а да се за ментора именује др Катарина Завишин, доцент Филолошког факултета Универзитета у Београду.

Београд, 6. април 2022. ПОТПИСИ ЧЛАНОВА КОМИСИЈЕ:

др Оливера Дурбаба, редовни професор

др Ана Јовановић, ванредни професор

др Сандра Мардешић, ванредни професор